četvrtak, 8. srpnja 2021.

P9_TA(2021)0362

Povrede prava EU-a i prava građana pripadnika zajednice LGBTIQ u Mađarskoj nakon izmjena zakona koje je donio mađarski parlament

Rezolucija Europskog parlamenta od 8. srpnja 2021. o povredama prava EU-a i prava građana pripadnika zajednice LGBTIQ u Mađarskoj nakon izmjena zakona koje je donio mađarski parlament (2021/2780(RSP))

(2022/C 99/25)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima (dalje u tekstu „Povelja”),

— uzimajući u obzir članak 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),

— uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ljudskim pravima i relevantnu sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava (ESLJP),

— uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima,

— uzimajući u obzir sudsku praksu Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava,

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 12. studenoga 2020. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Strategija o ravnopravnosti LGBTIQ osoba 2020. – 2025.” (COM(2020)0698),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 24. ožujka 2021. pod naslovom „Strategija EU-a o pravima djeteta (2020. – 2025.)” (COM(2021)0142),

— uzimajući u obzir rezultate istraživanja o zajednici LGBT u EU-u koje je 2019. provela Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije [1] („Uredba o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava”),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. rujna 2018. o prijedlogu kojim se Vijeće poziva da, u skladu s člankom 7. stavkom 1. Ugovora o Europskoj uniji, utvrdi da postoji očita opasnost da Mađarska teško prekrši vrijednosti na kojima se temelji Europska unija [2],

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 18. prosinca 2019. o javnoj diskriminaciji i govoru mržnje protiv pripadnika zajednice LGBTI, uključujući „zone bez LGBTI-ja” [3],

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. siječnja 2020. o saslušanjima u tijeku u skladu s člankom 7. stavkom 1. UEU-a u pogledu Poljske i Mađarske [4],

— uzimajući u obzir odluku Suda Europske unije od 3. lipnja 2021. u predmetu C-650/18 kojom je odbijena tužba Mađarske protiv rezolucije Parlamenta od 12. rujna 2018. kojom je pokrenut postupak za utvrđivanje postojanja očite opasnosti da država članica teško prekrši vrijednosti na kojima se temelji Europska unija [5],

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. listopada 2020. o uspostavi mehanizma EU-a za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava [6],

---

[1] SL L 433 I, 22.12.2020., str. 1.
[2] SL C 433, 23.12.2019., str. 66.
[3] SL C 255, 29.6.2021., str. 7.
[4] Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0014.
[5] Presuda od 3. lipnja 2021., Mađarska protiv Parlamenta, C-650/18, ECLI:EU:C:2021:426.
[6] Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0251.

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. ožujka 2021. o proglašenju EU-a prostorom slobode za osobe LGBTIQ ([7]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. lipnja 2021. o stanju u pogledu seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava u EU-u u kontekstu zdravlja žena ([8]),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 30. rujna 2020. naslovljenu „Izvješće o vladavini prava za 2020. – Stanje vladavine prava u Europskoj uniji" (COM(2020)0580),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. lipnja 2021. o Izvješću Komisije o vladavini prava za 2020. ([9]),

— uzimajući u obzir mađarski Zakon LXXIX iz 2021. o poduzimanju oštrijih mjera protiv počinitelja kaznenog djela pedofilije i izmjeni određenih zakona za zaštitu djece („Prijedlog zakona" i, nakon proglašenja, „Zakon"),

— uzimajući u obzir istragu o usklađenosti mađarskog zakonodavstva s pravom Unije koju je 16. lipnja 2021. pokrenula europska povjerenica za ravnopravnost,

— uzimajući u obzir pismo koje su povjerenici za pravosuđe i unutarnje tržište uputili mađarskom ministru pravosuđa (Ares S(2021) 4587976) o neusklađenosti nacrta zakona s nekoliko pravnih odredbi EU-a, uključujući članak 2. UEU-a o poštovanju ljudskih prava, slobode i nediskriminacije,

— uzimajući u obzir pismo koje je 17 šefova država ili vlada potpisalo u okviru sastanka Europskog vijeća u lipnju 2021. i u kojem se obvezuju da će „nastaviti borbu protiv diskriminacije zajednice LGBTI" ([10]),

— uzimajući u obzir izjavu s margina sastanka Vijeća za opće poslove od 22. lipnja 2021., koju je supotpisalo 18 država članica, u vezi s usvajanjem mađarskog Prijedloga zakona ([11]),

— uzimajući u obzir Preporuku CM/Rec(2010)5 Odbora ministara Vijeća Europe državama članicama o mjerama za borbu protiv diskriminacije na temelju seksualne orijentacije ili rodnog identiteta te standarde koje je usvojila Parlamentarna skupština Vijeća Europe,

— uzimajući u obzir izjavu povjerenice Vijeća Europe za ljudska prava u vezi s Prijedlogom zakona ([12]),

— uzimajući u obzir presudu Europskog suda za ljudska prava od 20. lipnja 2017. u predmetu Bayev i ostali protiv Rusije (zahtjev br. 67667/09 i još dva) ([13]),

— uzimajući u obzir pitanje upućeno Komisiji za usmeni odgovor od 22. lipnja 2021. o povredi prava EU-a i prava građana pripadnika zajednice LGBTIQ u Mađarskoj nakon izmjena zakona koje je donio mađarski parlament (O-000050/2021),

— uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,

([7]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0089.
([8]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0314.
([9]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0313.
([10]) https://twitter.com/alexanderdecroo/status/1407977290189971457/photo/1
([11]) https://wilmes.belgium.be/en/thirteen-countries-unite-belgiums-initiative-defend-lgbtiq-rights-europe
([12]) https://www.coe.int/en/web/commissioner/-/commissioner-mijatovic-urges-hungary-s-parliamentarians-to-reject-draft-amendments-banning-discussion-about-sexual-and-gender-identity-and-diversity
([13]) http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-174422

četvrtak, 8. srpnja 2021.

A. budući da je 15. lipnja 2021. mađarska Nacionalna skupština usvojila Prijedlog zakona s prvotnom namjerom zaštite djece od počinitelja kaznenog djela pedofilije, što je cilj koji dijele i nastoje postići sve institucije i države članice Europske unije; budući da je Prijedlog zakona proglašen 23. lipnja 2021. te će stupiti na snagu 8. srpnja 2021. ([14]); budući da će se Zakonom ozbiljno i namjerno ograničiti prava i slobode pripadnika zajednice LGBTIQ, kao i prava djece;

B. budući da je Mađarska nedavno dala niz izjava u Vijeću u kojima je pojam „rod" u određenim tekstovima protumačila kao upućivanje na spol i tako odbacila postojanje roda, posebno u pogledu koncepta upravljanja kriznim situacijama za moguću vojnu misiju EU-a bez izvršnih ovlasti u Mozambiku u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP), Uredbe o Fondu za pravednu tranziciju i Uredbe o zajedničkim odredbama, kao i u drugim prilikama;

C. budući da su definicije Zakona namjerno neodređene s ciljem izazivanja odvraćajućeg učinka; budući da se Zakonom zabranjuje „prikazivanje i promicanje rodnog identiteta koji je drugačiji od spola dobivenog po rođenju, promjene spola i homoseksualnosti" u školama, televizijskim programima i javno dostupnom oglašavanju na svim platformama za osobe mlađe od 18 godina, čak i u obrazovne svrhe; budući da se Zakonom isključuje mogućnost da se takav sadržaj smatra objavom javne službe ili oglasom za društvenu odgovornost, čak i ako je namijenjen odraslima; budući da se Zakonom uvode izmjene Zakona o zaštiti djece, Zakona o zaštiti obitelji, Zakona o aktivnostima oglašavanja poduzeća, Zakona o medijima i Zakona o javnom obrazovanju;

D. budući da je Parlament već ranije osudio zloupotrebu zakona o informacijama dostupnim maloljetnicima, posebno u području obrazovanja i medija, kako bi se cenzurirali sadržaj i materijali povezani s temama LGBTI, posebno u Litvi i Latviji;

E. budući da je 2018. poljski predsjednik Andrzej Duda izjavio da će razmotriti donošenje takozvanog zakona o „homoseksualnoj propagandi", kako je usvojen u Rusiji, kojim bi se zabranili LGBTIQ mediji, literatura i okupljanja kao što je povorka ponosa; budući da je u lipnju 2021. zamjenik poljskog ministra pravosuđa Michal Wos najavio da Poljska trenutačno radi na prijedlogu zakona čiji je cilj zabrana „LGBT propagande";

F. budući da je u lipnju 2021. predsjednik Češke Republike Miloš Zeman u intervjuu u vezi s novim zakonom protiv LGBTI zajednice u Mađarskoj dao ponižavajuće izjave o transrodnoj zajednici;

G. budući da su slični zabrinjavajući događaji uočeni u Hrvatskoj, a posebno najavljeni prijedlog konzervativne stranke MOST o uvrštavanju „zabrane izloženosti djece LGBT propagandi" u zakone o kojima se raspravlja u Hrvatskom saboru te napade na pripadnike zajednice LGBTI 3. srpnja 2021., na dan 20. Povorke ponosa u Zagrebu; budući da su 4. srpnja 2021. predsjednik i potpredsjednik stranke MOST najavili tužbe protiv LGBTI organizacija koje su tu stranku optužile za širenje netolerancije i homofobije te poticanje podjele i mržnje;

H. budući da je Rusija 2013. uvela savezni zakon „u svrhu zaštite djece od informacija kojima se zagovara negiranje tradicionalnih obiteljskih vrijednosti" čiji je cilj bio zabraniti normalizaciju homoseksualnosti u medijima; budući da su brojne organizacije za ljudska prava diljem svijeta izjavile da ruski zakon ugrožava mlade pripadnike zajednice LGBTIQ;

I. budući da se prema članku 2. UEU-a Unija temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući i prava pripadnika manjina;

J. budući da se Strategijom Komisije o ravnopravnosti LGBTIQ osoba utvrđuje zajednički smjer Unije u zaštiti prava LGBTIQ osoba u svim državama članicama te ponavlja da su jednakost i nediskriminacija temeljne vrijednosti i temeljna prava u EU-u, sadržana u njezinim Ugovorima i Povelji o temeljnim pravima;

([14]) Zakon objavljen u Službenom listu: https://njt.hu/jogszabaly/2021-79-00-00; https://magyarkozlony.hu/dokumentumok/ba643-dee7b59c2a1901132e6e3320483d2245b56/megtekintes

K. budući da je predsjednica Komisije Ursula von der Leyen Zakon nazvala „sramotnim” i naložila odgovornim povjerenicima da se obrate mađarskoj vladi ([15]); budući da su povjerenici za pravosuđe i unutarnje tržište uputili pismo mađarskom ministru pravosuđa u kojem su izjavili da se Zakonom krše sljedeća prava: pravo na privatni i obiteljski život (članci 7. i 9. Povelje), pravo na slobodu izražavanja i informiranja (članak 11. Povelje), pravo na slobodu poduzetništva (članak 16. Povelje), te pravo na nediskriminaciju (članak 21. Povelje); budući da su Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama ([16]), Direktiva o elektroničkoj trgovini ([17]) i članak 56. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) primjenjivi na barem neke regulirane scenarije; budući da članci 34. i 36. UFEU-a također mogu biti primjenjivi i prekršeni spornim odredbama Zakona; budući da je odgovor na to pismo zatražen do 30. lipnja 2021. ([18]); budući da je mađarski ministar pravosuđa odgovorio 1. srpnja 2021.;

L. budući da je 18 država članica ([19]) supotpisalo izjavu kojom se poziva Komisija da upotrijebi sve alate koji su joj na raspolaganju kako bi se osiguralo potpuno poštovanje prava EU-a, među ostalim upućivanjem predmeta Sudu Europske unije;

M. budući da je 17 šefova država ili vlada 24. lipnja 2021. donijelo zajedničku izjavu u kojoj obznanjuju da će se nastaviti boriti protiv diskriminacije zajednice LGBTIQ, potvrđujući svoju obranu temeljnih prava LGBTIQ osoba ([20]);

N. budući da je povjerenica Vijeća Europe za ljudska prava pozvala zastupnike mađarskog parlamenta da odbiju Prijedlog zakona; budući da je ustvrdila da se Prijedlogom zakona krše prava i identitet LGBTIQ osoba te da se njime ograničava sloboda izražavanja i obrazovanja svih Mađara ([21]);

O. budući da su u skladu s Preporukom CM/Rec(2010)5 Odbora ministara Vijeća Europe državama članicama o mjerama za borbu protiv diskriminacije na temelju seksualne orijentacije ili rodnog identiteta čelnici država članica Vijeća Europe odgovorni za prosvijećenost, borbu protiv predrasuda i diskriminacije te rad na prihvaćenosti LGBTIQ osoba;

P. budući da je Europski sud za ljudska prava u predmetu Bayev i ostali protiv Rusije presudio da se zakonskim propisom kojim se zabranjuje promicanje homoseksualnosti, poznatim i kao „zakon o homoseksualnoj propagandi”, krši članak 10. (sloboda izražavanja) i članak 14. (zabrana diskriminacije) Europske konvencije o ljudskim pravima i da je stoga posrijedi diskriminacija te da su njime pojačane predrasude prema pripadnicima skupine LGBTIQ, što nije u skladu s vrijednostima demokratskog društva;

Q. budući da je Parlament u više navrata potaknuo države članice da zajamče pravo na sveobuhvatno obrazovanje o seksualnosti, spolu i međuljudskim odnosima koje je znanstveno točno, utemeljeno na dokazima, primjereno dobi i ne sadrži predrasude; budući da su međunarodna tijela za ljudska prava ([22]), kao što je Vijeće Europe, utvrdila da djeca i mladi imaju pravo na sveobuhvatan spolni odgoj;

R. budući da se u istraživanju o zajednici LGBT koje je provela Agencija Europske unije za temeljna prava ističe da je više od polovice ispitanika tijekom školovanja redovno ili često čulo odnosno doživjelo negativne komentare ili ponašanje jer se jedan školski kolega/vršnjak percipirao kao LGBTI osoba; budući da se taj udio povećava na 70 % za ispitanike u dobi od 15 do 17 godina, što ukazuje na to da je u kontekstu obrazovanja potrebno tematizirati prihvaćenost i toleranciju;

([15]) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_21_3164

([16]) SL L 303, 28.11.2018., str. 69.

([17]) SL L 178, 17.7.2000., str. 1.

([18]) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/api/files/attachment/869254/Letter%20by%20Commissioners%20Reynders%20and%20Breton.pdf

([19]) Belgija, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Njemačka, Irska, Litva, Luksemburg, Nizozemska, Španjolska, Švedska, Latvija, Italija, Grčka, Austrija, Cipar i Portugal,

([20]) https://twitter.com/alexanderdecroo/status/1407977290189971457?s=20

([21]) https://www.coe.int/be/web/commissioner/-/commissioner-mijatovic-urges-hungary-s-parliamentarians-to-reject-draft-amendments-banning-discussion-about-sexual-and-gender-identity-and-diversity

([22]) Convention on the Rights of the Child, Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women, Report of the UN Special Rapporteur on the Right to Education.

četvrtak, 8. srpnja 2021.

Zakon, njegove odredbe i kršenje prava EU-a

1. najoštrije osuđuje Zakon koji je donio mađarski parlament, a koji predstavlja jasno kršenje vrijednosti, načela i prava EU-a; podsjeća da će se Zakonom u različite mađarske akte uvesti odredbe kojima se krše temeljna prava iz Povelje i Ugovora te zakonodavstva EU-a o unutarnjem tržištu (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama i Direktiva o elektroničkoj trgovini); smatra da se Zakonom krši utvrđena pravna stečevina EU-a;

2. pozdravlja izjavu koju je potpisalo 18 država članica u kojoj se Komisiju poziva na to da poduzme pravne mjere, kao i činjenicu da su predsjednica Komisije i pojedinačni povjerenici osudili Prijedlog zakona; prima na znanje pismo upućeno mađarskom ministru pravosuđa u kojem se do 30. lipnja 2021. traži pojašnjenje i informacije o postavljenim pitanjima; traži od Komisije da objavi taj odgovor;

3. primjećuje poziv Komisije na konstruktivnu i lojalnu raspravu s Mađarskom; žali zbog toga što je Zakon ipak proglašen 23. lipnja 2021. unatoč velikom negodovanju međunarodnih organizacija; poziva Komisiju da zbog Zakona odmah poduzme pravne mjere, posebno pokretanjem ubrzanog postupka zbog povrede protiv Mađarske u skladu s člankom 258. UFEU-a; poziva Komisiju da po potrebi upotrijebi sve postupovne alate Suda Europske unije, među ostalim zahtjeve za ubrzani postupak i privremene mjere, uključujući sankcije za nepoštovanje tih mjera;

4. podsjeća da u skladu s člankom 259. UFEU-a država članica koja smatra da neka druga država članica nije ispunila neku obvezu temeljem Ugovorâ može predmet uputiti Sudu Europske unije; poziva države članice da u slučaju nedjelovanja Komisije aktiviraju taj članak u vezi s donesenim Zakonom; poziva države članice da Europskom sudu za ljudska prava podnesu međudržavni zahtjev u pogledu aspekata koji nisu obuhvaćeni pravom EU-a;

Postupci iz članka 7. stavka 1. koji su u tijeku

5. naglašava da Zakon nije izolirani primjer, već predstavlja još jedan primjer namjernog i unaprijed smišljenog postupnog ukidanja temeljnih prava u Mađarskoj; naglašava da su organizirane kampanje LGBTIQ fobije i dezinformiranja koje sponzorira država postale sredstvo za političku cenzuru od strane mađarske vlade i smatra da se time krši članak 2. UEU-a; podsjeća na to da je Europska unija proglašena „prostorom slobode za osobe LGBTIQ ([23])”;

6. podsjeća na to da su kršenja ljudskih prava osoba LGBTIQ dio šireg političkog programa koji dovodi do razbijanja demokracije i vladavine prava, uključujući slobodu medija, te da bi se to trebalo smatrati sustavnim kršenjem članka 2. UEU-a; podsjeća na to da je u rezoluciji Parlamenta od 12. rujna 2018. ([24]) već izražena zabrinutost u pogledu prava na jednako postupanje i slobodu izražavanja;

7. izražava snažnu zabrinutost zbog toga što se, otkad je Parlament pokrenuo članak 7. stavak 1., stanje vladavine prava i temeljnih prava u Mađarskoj nastavilo pogoršavati; ističe nedostatak djelovanja i odgovornosti Vijeća u tom pogledu tijekom godina;

8. pozdravlja činjenicu da je portugalsko predsjedništvo održalo prvo saslušanje od 2019. na temelju članka 7. stavka 1. o vladavini prava u Mađarskoj, kao i izjave 18 država članica u kojima se Zakon osuđuje; naglašava, međutim, da dijalog mora proizvesti opipljive rezultate u pogledu mjera kako bi se aktivno pristupilo rješavanju primjera pogoršanja temeljnih prava u Mađarskoj; ponavlja svoj poziv Vijeću da Mađarskoj uputi konkretne preporuke kako se navodi u članku 7. stavku 1. UEU-a, uključujući preporuku o stavljanju tog Zakona izvan snage te da navede rokove za provedbu tih preporuka; poziva slovensko predsjedništvo da održi saslušanje o Mađarskoj u rujnu 2021. i da što prije zakaže glasovanje o preporukama; napominje da su ljudska prava LGBTIQ osoba u zadnjih nekoliko godina postupno ukidana;

9. podsjeća da je 2. ožujka 2021. mađarsko vijeće za medije najavilo pokretanje pravnog postupka protiv medijske skupine RTL Mađarska nakon prijenosa kampanje „Obitelj je obitelj”; smatra da te mjere predstavljaju cenzuru medijskog sadržaja i oglašavanja te se njima krši Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama; naglašava da su brojne televizijske

([23]) Rezolucija Europskog parlamenta od 11. ožujka 2021. o proglašenju EU-a prostorom slobode za osobe LGBTIQ.
([24]) Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0340.

kuće diljem EU-a zajedno s organizacijama civilnog društva, pozvale Komisiju da pokrene postupke zbog povrede prava ([25]); poziva Komisiju da upotrijebi sve pravne instrumente koji su joj na raspolaganju kako bi riješila pitanje cenzure materijala koji je u skladu s Direktivom o audiovizualnim medijskim uslugama, u kombinaciji s Poveljom;

10. izražava duboku zabrinutost zbog toga što pogoršanje slobode medija dovodi do još većeg prebacivanja krivnje i napada na manjine, uključujući pripadnike skupine LGBTIQ;

11. podsjeća da je mađarski temeljni zakon (Ustav) izmijenjen u prosincu 2020. kako bi se navelo da je majka žena, a otac muškarac te da Mađarska štiti pravo djece da utvrde svoj identitet u skladu s njihovim rodnim spolom i njihovo pravo na obrazovanje u skladu s ustavnim identitetom zemlje i sustavom vrijednosti koji se temelji na kršćanskoj kulturi; napominje da, unatoč tome što je obiteljsko pravo u nacionalnoj nadležnosti, izmjena Ustava na taj način, u kombinaciji sa pratećim zakonodavstvom, uključujući Zakon, dovodi do izravnog smanjenja zaštite vrijednosti utvrđenih u članku 2. UEU-a; napominje da je Venecijanska komisija donijela mišljenje o ustavnim izmjenama koje je mađarski parlament usvojio u prosincu 2020. ([26]);

12. podsjeća da je 18. lipnja 2013. Venecijanska komisija usvojila mišljenje CDL-AD(2013)022-e o pitanju zabrane takozvane „propagande homoseksualnosti" u svjetlu nedavnog zakonodavstva u nekim državama članicama Vijeća Europe;

13. podsjeća da je mađarski parlament donio zakonodavstvo kojim se posvojenje ograničava na bračne parove, čime se osobama koje žive u istospolnim partnerstvima te samohranim i nevjenčanim osobama de facto zabranjuje posvojenje, osim ako ministar obiteljske politike ne izda posebnu dozvolu; naglašava da se potonjim uvjetom nekom članu vlade daje ovlast za donošenje jednostranih odluka u tom pogledu;

14. podsjeća da je usvajanjem članka 33. Združenog zakona iz 2020. de facto zabranjeno pravno priznavanje roda transrodnih i interseksualnih osoba u Mađarskoj, čime se krši njihovo pravo na privatnost i izlaže diskriminaciji, što može imati ozbiljne psihološke posljedice i ograničiti njihovo pravo na aktivno sudjelovanje u civilnom društvu; napominje da je nacionalno tijelo za zaštitu podataka i slobodu informiranja izdalo mišljenje o članku 33., tvrdeći da se njime krši članak 5. stavak 1. točka (d) Opće uredbe o zaštiti podataka ([27]); podsjeća na to da Komisija dosad nije poduzela mjere za rješavanje tog pitanja; poziva Komisiju da istraži to pitanje i po potrebi poduzme pravne mjere; napominje da, iako mađarski Ustavni sud ([28]) dijelove Zakona smatra neustavnima, javna tijela još uvijek nisu provela njegovu odluku te i dalje odbijaju zahtjeve čak i ako su oni podneseni prije stupanja na snagu Zakona; napominje da to predstavlja kršenje vladavine prava;

15. osuđuje odluku tijela za zaštitu potrošača u Budimpešti ([29]) da izdavačima knjiga naloži tiskanje izjava o ograničenju odgovornosti u dječjim knjigama s duginim obiteljima jer sadrže „ponašanje koje nije u skladu s tradicionalnim rodnim ulogama";

16. izražava snažnu zabrinutost zbog sve manjeg prostora za nevladine organizacije u Mađarskoj, uključujući nevladine organizacije LGBTIQ; pozdravlja presudu Suda Europske unije u predmetu C-78/18 ([30]) u kojoj se navodi da su Zakonom br. LXXVI iz 2017. o transparentnosti organizacija koje primaju potporu iz inozemstva uvedena diskriminirajuća i neopravdana ograničenja za inozemne donacije organizacijama civilnog društva, čime se krše njegove obveze u pogledu slobodnog kretanja kapitala, poštovanja privatnog života, zaštite osobnih podataka i slobode udruživanja; prima na znanje stavljanje tog zakona izvan snage, ali izražava zabrinutost zbog novih ograničenja za financiranje civilnog društva

([25]) Zakon, *Mađarska: Organizacije za radiodifuziju diljem Europe duboko su obeshrabrene zakonom protiv osoba LGBTIQ i pozivaju Europsku komisiju da pokrene postupak zbog povrede,* Bruxelles, 29. lipnja 2021.

([26]) Hungary – Opinion on the constitutional amendments adopted by the Hungarian parliament in December 2020, adopted by the Venice Commission at its 127th Plenary Session, Venice and online, 2. i 3. srpnja 2021. (CDL-AD(2021)029-e).

([27]) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

([28]) http://public.mkab.hu/dev/dontesek.nsf/0/CB4CA4E8F72D33DFC125863A00604976?OpenDocument. Sažetak na engleskom jeziku dostupan je na http://public.mkab.hu/dev/dontesek.nsf/0/CB4CA4E8F72D33DFC125863A00604976?OpenDocument&english&english

([29]) https://www.kormanyhivatal.hu/hu/budapest/hirek/tisztessegtelen-kereskedelmi-gyakorlatot-folytat-a-labrisz-egyesulet-a-meseorszag-mindenkie-cimu-konyv-ertekesitesekor.

([30]) Presuda Suda od 18. lipnja 2020., *Europska komisija protiv Mađarske*, C-78/18, ECLI:EU:C:2020:476.

u Mađarskoj, kao što su selektivne revizije Državnog ureda za reviziju i obveza navođenja svih donatora u izvješćima o javnoj koristi koja su javno dostupna; smatra da takva ograničenja nisu ni potrebna ni razmjerna te da nisu u skladu ni sa sudskom praksom Suda Europske unije ni sa zaključcima izvješća o financiranju udruga koje je Venecijanska komisija usvojila na svojoj 118. plenarnoj sjednici održanoj 15. i 16. ožujka 2019.;

17. izražava svoju nepokolebljivu predanost zaštiti prava djece u EU-u i izvan njega; zauzima stajalište da bi promicanje tolerancije, prihvaćanja i raznolikosti, a ne promicanje LGBTIQ fobije i mržnje, trebalo služiti kao vodeća načela za jamčenje poštovanja najboljih interesa djeteta; u tom pogledu smatra da povezivanje seksualne orijentacije i rodnog identiteta s pedofilijom ili napadima na prava djece pokazuje jasan pokušaj instrumentalizacije jezika ljudskih prava kako bi se provele diskriminirajuće politike; smatra da je to u suprotnosti s međunarodnim načelima i normama ljudskih prava;

18. izražava zabrinutost zbog činjenice da zakon nalikuje takozvanom ruskom propagandnom zakonu o LGBT zajednici iz 2013., koji je prouzročio ozbiljne štete LGBTIQ zajednici u Rusiji; poziva Komisiju da dodatno istraži financiranje kampanja protiv LGBTIQ-a u EU-u koje očito predstavljaju prijetnju demokraciji i nacionalnoj sigurnosti u EU-u;

Mjere koje Komisija mora poduzeti

19. iznova poziva Komisiju i Vijeće da konačno prepoznaju hitnu potrebu za djelovanjem kako bi se obranile vrijednosti sadržane u članku 2. UEU-a i da priznaju da nijedna država članica ne može izmijeniti svoje zakonodavstvo, uključujući ustavne odredbe, na način da se smanji zaštita tih vrijednosti ([31]); ističe da je to zabranjeno Ugovorima, kako ih je Sud Europske unije nedavno protumačio u predmetu C-896/19 ([32]);

20. smatra da je Zakon u izravnoj suprotnosti sa strategijom Komisije za ravnopravnost LGBTIQ osoba; potiče Komisiju da se pobrine za to da se strategija jednako provodi u svim državama članicama EU-a;

21. poziva Vijeće i Komisiju da hitno deblokiraju Horizontalnu direktivu o diskriminaciji, koja je u Vijeću blokirana već više od 10 godina ([33]);

22. podsjeća na to da još nije pružen odgovarajući odgovor na inicijativu Parlamenta o uspostavi mehanizma EU-a za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava koji bi trebao biti uređen međuinstitucijskim sporazumom između Parlamenta, Komisije i Vijeća; poziva Komisiju i Vijeće da odmah započnu pregovore s Parlamentom o međuinstitucijskom sporazumu u skladu s člankom 295. UFEU-a;

23. ponavlja svoje stajalište o Uredbi o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava, koja je stupila na snagu 1. siječnja 2021. i koja se u cijelosti izravno primjenjuje u Europskoj uniji i svim njezinim državama članicama za sva sredstva iz proračuna EU-a, uključujući sredstva koja su otada dodijeljena preko Instrumenta EU-a za oporavak;

24. podsjeća da Uredba o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava pruža jasnu definiciju vladavine prava koja se mora tumačiti u odnosu na druge vrijednosti Unije, uključujući temeljna prava i nediskriminaciju; smatra da diskriminacija manjina pod pokroviteljstvom države ima izravan učinak na projekte za koje države članice odlučuju hoće li na njih potrošiti sredstva EU-a te stoga izravno utječe na zaštitu financijskih interesa Unije; poziva Komisiju da odmah pokrene postupak iz članka 6. stavka 1. Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava;

25. smatra da postoji ozbiljna sumnja u sposobnost mađarskih vlasti da upravljaju sredstvima EU-a na nediskriminirajući način i u skladu s Poveljom; poziva Komisiju da ocijeni donošenje Zakona u odnosu na horizontalni uvjet za provedbu kako bi se osigurala sukladnost s poveljom Uredbe (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu

([31]) Rezolucija Europskog parlamenta od 10. lipnja 2021. o stanju vladavine prava u Europskoj uniji i primjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 o uvjetovanosti.

([32]) Presuda Suda od 20. travnja 2021., Repubblika protiv Il-Prim Ministru, C-896/19, ECLI:EU:C:2021:311.

([33]) Prijedlog direktive Vijeća od 2. srpnja 2008. o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovu vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili spolnu opredijeljenost (COM(2008)0426).

plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike ([34]) (Uredba o zajedničkim odredbama): poziva Komisiju da poduzme korake predviđene Uredbom o zajedničkim odredbama u pogledu rashoda povezanih s relevantnim fondovima i da zajamči da sporazum o partnerstvu i programi za Mađarsku za razdoblje 2021.- 2027. ne budu odobreni dok se ne osigura potpuna usklađenost s horizontalnim uvjetom za provedbu u vezi s poštovanjem Povelje, kako je predviđeno člancima Uredbe o zajedničkim odredbama; podsjeća da se svako djelovanje Komisije koje nije u skladu s pravom EU-a može osporiti na Sudu Europske unije;

26. izražava ozbiljnu zabrinutost u pogledu usklađenosti nacrta mađarskog plana za oporavak i otpornost s Uredbom (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost ([35]) te s Poveljom; poziva Komisiju i Vijeće da pažljivo analiziraju sve mjere navedene u nacrtu mađarskog plana za oporavak i otpornost te da taj plan odobre samo ako se utvrdi da se njime neće doprinijeti provedbi Zakona, što bi dovelo do toga da proračun EU-a aktivno doprinosi kršenju temeljnih prava u Mađarskoj;

27. podsjeća da su prava osoba LGBTIQ ljudska prava; ponavlja svoj poziv državama članicama, posebno Mađarskoj, da osiguraju da postojeće zakonodavstvo o obrazovanju i informacijama koje su dostupne maloljetnicima u potpunosti poštuje temeljna prava utvrđena pravom EU-a i međunarodnim pravom te da zajamče pristup sveobuhvatnom spolnom odgoju i obrazovanju o odnosima koji je znanstveno točan, utemeljen na dokazima, primjeren dobi i u okviru kojega se ne osuđuje; podsjeća da, u svrhu borbe protiv dezinformacija na temelju stereotipa ili pristranosti, objavljene informacije trebaju odražavati raznolikost seksualnih orijentacija, rodnih identiteta i izražavanja te spolnih obilježja; poziva Komisiju da poduzme sve potrebne mjere za poštovanje obveza o ljudskim pravima u Mađarskoj; poziva institucije EU-a i države članice da se izjasne protiv govora mržnje usmjerenog na osobe LGBTIQ, osobito od strane vlada i političara;

o

o o

28. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi vladama i parlamentima država članica, Vijeću, Komisiji i Europskom odboru regija.

([34]) SL L 231, 30.6.2021., str. 159.
([35]) SL L 57, 18.2.2021., str. 17.